

LANDSKAPS-ENTREPRENØRENE AS

Code of Conduct - Etske retningslinjer for leverandører

Innledning

Alle våre kunder, leverandører og forretningspartnere skal kunne stole på at Landskapsentreprenørene AS leverer tjenester med respekt for menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold. Vi skal sammen ta ansvar for samfunnet, være fremtidsrettede og lede med eksempel for hvordan vi ikke påvirker i negativ forstand. Derfor streber vi mot en mer ansvarlig innkjøpspraksis og ønsker at hele vår verdikjede av leverandører skal dele våre verdier og etiske retningslinjer. Det nedenstående er kravene vi stiller for et etisk og bærekraftig forretningssamarbeid. Med dette oppfordrer vi alle våre leverandører til å engasjere seg og til å signere dokumentet.

Våre verdier

Landskapsentreprenørene AS opptre ansvarlig overfor fremtidige generasjoner. Vi forplikter oss til at vår virksomhet skal følge åpenhetsloven. Dette for å skape mer forutsigbarhet og arbeide for mennesker og miljø. Vi handler i tråd med lovverk og arbeider for å fremmer helse, miljø og sikkerhet. Vi prioriterer likebehandling og mangfold.

Overordnede etiske mål og prinsipper

Det overordnede målet for vår virksomhet er bærekraftig verdiskapning. Vår aktivitet skal være verdiskapende for alle, og gjennomføres på en slik måte at den møter behovene, uten og ødelegge for kommende generasjoner. I dette ligger en grunnleggende tanke om ansvarlighet, som innebærer noe mer enn at vi skal opptre i samsvar med forpliktelser etter lov- og avtale: Vi må handle slik at vi gjør godt så vel som rett. For å hjelpe oss med dette, har vi utarbeidet etiske retningslinjer som bygger på følgende prinsipper:

- Vi skal respektere og etterleve lov- og avtalebestemte krav.
- Vi skal holde en høy etisk og moralsk standard for alle aktiviteter vi involverer oss i.
- Vi skal respektere og etterleve de grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø, slik de følger av internasjonalt anerkjente FN - og ILO-konvensjoner, og vi skal bidra der vi kan for å oppnå FNs bærekraftsmål.
- Påvirke våre samarbeidspartnere i tråd med våre etiske retningslinjer, samt stille krav nedover i leverandørkjeden.

Våre ansatte

Våre ansatte er vår største og viktigste ressurs. Relasjonen mellom arbeidsgiver og ansatt skal bygge på gjensidig respekt og tillit. Sammen skal vi sørge for sikkerhet og trivsel, gode arbeidsvilkår, og jobbe mot uakseptabel oppførsel og kultur, diskriminering, trakassering, korrupsjon og økonomisk mislighold. Ansattes rettigheter og plikter er nedfelt i skriftlig arbeidsavtale og arbeidsreglement. I tillegg gjelder for alle ansettelsesforhold følgende etiske krav og retningslinjer:

- Ansettelsesvilkår og internkontrollsystem skal legge til rette for trivsel og sikkerhet, og minimum tilfredsstillende krav som følger av norsk lov og forskrift. Vi etterstreber et inkluderende arbeidsmiljø, som er trygt og sunt, og som fremmer respekt og rettferdighet.

Landskapsentreprenørene AS
Fabrikkveien 20
4033 Stavanger

Tlf: 51 800 500
Mob: 930 15 533
tore.harestad@l-e.no

Foretaksnummer:
NO-939 225 455

- Våre ansatte skal kjenne og etterleve det til enhver tid gjeldende HMS-reglement for virksomheten og for prosjektene der de arbeider, og ta ansvar også gjennom å være gode forbilder for kollegaer og samarbeidspartnere.
- Ingen ansatte utsettes for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
- Det ansettes ikke arbeidstakere under 15 år. Ansatte under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.
- Alle ansatte har rett til å bli medlem av eller etablere fagforening etter eget valg.
- Det tolereres ingen form for diskriminering, trakassering eller annen adferd som kan oppfattes truende eller nedverdiggende.
- Ingen arbeidssøkere og ansatte skal oppleve ulovlig forskjellsbehandling på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.
- Det skal være trygt å si fra om kritikkverdige forhold. Ansatt som varsler skal være vernet mot gjengjeldelser fra virksomheten. Det er etablert internt varslingsystem som er gjort kjent for alle ansatte.
- Våre ansatte skal ikke søke å oppnå fordeler eller motta gaver eller ytelser for seg selv, sine nærstående eller andre, som medfører at det kan stilles tvil ved den ansattes integritet.

Bekjempelse av hvitvasking og korrupsjon

Hvitvasking, korrupsjon, bestikkelser og økonomisk kriminalitet undergraver lovlige forretningsaktiviteter, fordreier konkurranse og skader samfunn, virksomheter og enkeltmennesker. Vi ønsker et marked i balanse, slik at både vi og det samfunnet vi er en del av kan oppnå økonomisk, sosial og demokratisk vekst, og har derfor følgende retningslinjer for vår forretningsvirksomhet:

- Vår virksomhet skal være transparent, og våre forretningsforhold skal tåle dagens lys.
- Vi skal utvise høy grad av integritet, og tolerer ingen former for korrupsjon, bestikkelser, underslag eller konkurransesamarbeid.
- Vi gjør bare forretninger med seriøse kunder og leverandører i lovlige forretningsaktiviteter, og varsler dersom vi får mistanke om hvitvasking.
- Vi skal ikke tilby penger, fordeler eller andre verdier til noen for å påvirke dennes avgjørelser på private vegne eller på vegne av sin organisasjon eller arbeidsgiver.
- Vi skal ikke presse noen til å handle i strid med lov eller sin profesjonelle plikt eller sine etiske retningslinjer.
- Vi skal ikke akseptere noen form for urettmessig betaling eller andre verdier som tilbys oss i den hensikt å påvirke oss til å opptre i konflikt med våre profesjonelle plikter og etiske retningslinjer.

LANDSKAPS-ENTREPRENØRENE AS

Ansvar for miljøet

Vi anser oss forpliktet til å beskytte miljøet og drive vår virksomhet på en miljømessig ansvarlig måte. Vår aktivitet skal ikke være til skade for dem som kommer etter oss. Vi ønsker å bidra der vi kan til å oppnå FNs bærekraftsmål, og prioriterer de målene der vi mener vår innsats vil gjøre en størst forskjell:

- Prosjektene våre skal gjennomføres på en slik måte at det ytre miljøet belastes i minst mulig grad.
- Hensynet til klima og miljø skal gjennomsyre internkontroll og kvalitetsledelse. Vår miljøledelse skal som minimum tilfredsstillende de krav som følger av norsk lov og forskrift, og krav som følger av kontrakt og miljøsertifisering.
- Vi skal kontinuerlig evaluere hvordan vår aktivitet påvirker omgivelsene og miljøet.
- Vi skal arbeide aktivt for å forbedre miljøresultatene våre, blant annet gjennom styring og planlegging av avfallshåndtering, transport og energibruk og innkjøp av varer og tjenester.
- Vi skal aktivt søke oss til prosjekter med miljøprofil.
- Vi skal forsøke å påvirke våre oppdragsgivere og andre beslutningstakere til å utvikle grønne prosjekter og til å gjøre bærekraftige valg.
- Vi skal tilby kundene våre bærekraftige materialer og løsninger.

Våre samarbeidspartnere

Vi setter strenge krav til oss selv og til egen virksomhet, og forventer det samme av våre samarbeidspartnere. Vi ønsker å fremme samarbeid og å påvirke slik at ansvarligheten ivaretas i hele verdikjeden. Derfor viderefører vi forpliktelsene etter våre etiske retningslinjer til våre leverandører, og krever at de igjen gjør det samme overfor sine leverandører:

- Vi skal gjøre aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven, med tilhørende forpliktelser. Vi gjør oss kjent med våre verdikjeder og gjennomfører aktsomhetsvurderinger for så langt mulig å sikre at varer og materialer vi kjøper er fremstilt under forhold som er forenlig med sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.
- Vi viderefører våre etiske retningslinjer og prinsippene om bærekraftig forretningspraksis i kontraktsforhold med våre leverandører.
- Vi forventer at våre leverandører gjør seg kjent med sine verdikjeder, og oppfordrer alle virksomheter til å gjøre aktsomhetsvurderinger, uavhengig av om de selv er omfattet av åpenhetsloven.
- Gjennom eksempelets makt, samt relasjonsbygging, innkjøpskriterier, inntaks- og påsepliktkontroll og kontrakts forvaltning, skal vi arbeide for å påvirke våre leverandører til seriøsitet og ansvarlighet.
- I prosjektene har vi, i samordning og HMS-arbeid, fokus på å bygge en bransjekultur som fremmer trivsel og sikkerhet og der det ikke tillates diskriminering, trakassering eller annen adferd som kan oppfattes truende eller nedverdiggende.

Landskapsentreprenørene AS
Fabrikkveien 20
4033 Stavanger

Tlf: 51 800 500
Mob: 930 15 533
tore.harestad@l-e.no

Foretaksnummer:
NO-939 225 455

LANDSKAPS-ENTREPRENØRENE AS

Prinsippene for bærekraftig forretningspraksis

Våre etiske retningslinjer og krav om samfunnsansvar til våre samarbeidspartnere og deres verdikjede, er bygd på prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse er basert på internasjonalt anerkjente FN- og ILO-konvensjoner og angir minimum- og ikke maksimumstandarder. Lovgivningen på produksjonsstedet skal respekteres. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse retningslinjene, skal den høyeste standarden gjelde.

1. Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO konvensjon nr. 29 og 105)

1.1 Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.

1.2 Arbeidere skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelse.

2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154)

2.1 Arbeidere skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke blande seg inn i, hindre eller motarbeide fagorganisering eller kollektive forhandlinger.

2.2 Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

2.3 Dersom retten til fri organisering og/eller kollektive forhandlinger er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

3. Barnearbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjon nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146)

3.1 Minstealder for arbeidere skal ikke være mindre enn 15 år og i tråd med

- Nasjonal minstealder for ansettelse, eller:

- minstealder for obligatorisk skolegang, med høyeste alder som gjeldende. Dersom lokal minstealder er satt til 14 år i tråd med unntaket i ILO konvensjon 138, kan dette aksepteres.

3.2 Nyrekruttering av barnearbeidere i strid med ovennevnte minstealder skal ikke finne sted.

3.3 Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.

3.4 Det skal etableres handlingsplaner for snarlig utfasing av barnearbeid som er i strid med ILO-konvensjonene 138 og 182. Handlingsplanene skal dokumenteres og kommuniseres til relevant personale og andre interessenter. Det skal legges til rette for støtteordninger hvor barn gis mulighet til utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

4. Diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)

4.1 Det skal ikke forekomme diskriminering når det gjelder ansettelse, avlønning, opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, sivil status, seksuell legning, fagforeningsarbeid eller politisk tilhørighet.

Landskapsentreprenørene AS
Fajrtråkveien 20
4033 Stavanger

TF: 51 800 500
Mob: 930 15 533
tore.harestad@l-e.no

Foretaksnummer:
NO-939 225 455

LANDSKAPS-ENTREPRENØRENE AS

4.2 Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende atferd og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f.eks. ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

5. Brutal behandling (menneskerettighetserklæringen/UDHR)

5.1 Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling er forbudt. Det same gjelder seksuelt eller annet misbruk og andre former for ydmykkelser.

6. Helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164)

6.1 Det skal arbeides for å sikre arbeidere et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig. Nødvendig tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som et resultat av, eller relatert til, forhold på arbeidsplassen.

6.2 Arbeidere skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse- og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte og omplasserte arbeidere.

6.3 Arbeidere skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant, skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat.

6.4 Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

7. Lønn (ILO konvensjon nr. 131)

7.1 Lønn til arbeidere for en normal arbeidsuke skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller bransjestandard, den høyeste gjelder. Lønn skal alltid være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, inkludert noe sparing.

7.2 Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeidet påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren.

7.3 Fratrett i lønn som disiplinærreaksjon tillates ikke.

8. Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og 14)

8.1 Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller bransjestandard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Normal arbeidstid per uke skal vanligvis ikke overstige 48 timer.

8.2 Arbeidere skal ha minst en fridag per 7 dager.

8.3 Overtid skal være begrenset og frivillig. Anbefalt maksimum overtid er 12 timer per uke, dvs. samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Unntak fra dette kan aksepteres dersom det er regulert av en kollektiv avtale eller nasjonal lov.

8.4 Arbeidere skal alltid ha overtidstillegg ved arbeidstid over normal arbeidstid (se punkt 8.1 over), minimum i tråd med gjeldende lover.

Landskapsentreprenørene AS
Fabrikkveien 20
4033 Stavanger

Tlf: 51 800 500
Mob: 930 15 533
tore.harestad@l-e.no

Foretaksnummer:
NO-939 225 455

LANDSKAPS-ENTREPRENØRENE AS

9. Regulære ansettelser

9.1 Forpliktelser overfor arbeidere, i tråd med internasjonale konvensjoner, nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgå gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.

9.2 Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.

9.3 Lærling program skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.

10. Marginaliserte befolkningsgrupper

10.1 Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer, uforsvarlig bruk av vann eller andre naturressurser som befolkningsgruppene er avhengig av.

Diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)

11. Miljø

11.1 Tiltak for å redusere negative effekter på helse og miljø i hele verdikjeden skal gjennomføres gjennom minimering av utslipp, fremme effektiv og bærekraftig ressursbruk, inkludert energi og vann og minimering av drivhusgassutslipp i produksjon og transport. Lokalmiljøet på produksjonsstedet skal ikke bli drevet rovdrift på eller skadet av forurensning.

11.2 Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes og relevante utslippstillatelse skal innhentes.

12. Korrupsjon

12.1 Alle former for bestikkelser, er uakseptabelt, så som bruken av alternative kanaler for å sikre illegitime private eller arbeidsrelaterede fordeler til kunder, agenter, kontraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/-kvinner.

KRISTIANSAND 14/6-23

Sted/Dato

Egil Johnsen

Signatur

Landskapsentreprenørene AS
Fabrikkveien 20
4033 Stavanger

Tlf: 51 800 500
Mob: 930 15 533
tore.harestad@l-e.no

Foretaksnummer:
NO-939 225 455

